

මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා වන සංකල්පනාත්මක රාමුව 01 කොටස

AAT අදියර III
FAR - මූල්‍ය වාර්තාකරණය

සිංදීප ජයසේකර
ACA, B.Sc. (Accounting) Sp. Hons., ACMA (SL), SAT, CIMA Passed Finalist,
Reading for MBA (PIM), CA and CIMA Prize Winner

AAT තෙවනි අදියර මූල්‍ය වාර්තාකරණය

Sandeepa Jayasekera

B.Sc. (Acct.) Hons. Gold Medal Winner, ACA, SAT, ACMA (UK), CGMA (UK), CA Prize Winner for AFR subject in Strategic Level II, CA First in Order of Merit Prize Winner in CAB II Level, CIMA Strategic Level Aggregate Prize Winner, Reading for MBA (PIM-SJP).

AAT තෙවනි අදියර මූල්‍ය වාර්තාකරණය විෂය නිර්දේශය

	මාතෘකාව	බර තැබීම
1	පාලනමය ව්‍යුහය, ගිණුම්කරණයේදී ආචාරධර්මවල වැදගත්කම සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ සංකල්පීය ආකෘතිමය රාමුව	10
2	නියාමනය අවශ්‍යතා සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත භාවිතය සහ හෙළිදරව් කිරීම (LKAS 01, LKAS 08, LKAS 10, LKAS 12, LKAS 16, SLFRS 15, SLFRS 16, LKAS 19, LKAS 23, LKAS 36, LKAS 37, LKAS 38, LKAS 32, කුඩා හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යාපාර ආයතන සඳහා ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත)	30
3	ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා වගකීම් සීමිත සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශන	30
4	මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන දත්ත සහ තොරතුරු අර්ථකතනය කිරීම	15
5	ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන	15

AAT තෙවනි අදියර මූල්‍ය වාර්තාකරණය ප්‍රශ්න පත්‍රයේ සැකැස්ම

A කොටස - මුළු ළකුණු 20

- ළකුණු 05 කෙටි ලියන ප්‍රශ්න 04
- ප්‍රමිත සහ සංකල්පනාත්මක රාමුව ආශ්‍රයෙන් ප්‍රශ්න අසයි

B කොටස - මුළු ළකුණු 30

- ළකුණු 10 මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ ලියන ප්‍රශ්න 03
- ප්‍රමිත ආශ්‍රයෙන් සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය ආශ්‍රයෙන් ප්‍රශ්න අසයි

C කොටස - මුළු ළකුණු 50

- ළකුණු 12 අනුපාත ප්‍රශ්නයක්
- ළකුණු 13 ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශ ප්‍රශ්නයක්
- ළකුණු 25 සමාගම් මූල්‍ය ප්‍රකාශ ප්‍රශ්නයක් අසයි

මුළු කාලය පැය 03යි විනාඩි 15කි (කියවීම් කාලය)

Sandeepa Jayasekera - JMC

3

3

මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා වන සංකල්පනාත්මක රාමුව Conceptual Framework for the Financial Reporting

(01.01.2020 සිට)

Sandeepa Jayasekera - JMC

4

4

2

මොකක්ද මේ සංකල්පනාත්මක රාමුව කියන්නේ?

Sandeepa Jayasekera - JMC

5

5

සොදු පරමාර්ථ මූලය
වාර්තාකරණයට අදාළ

අරමුණු

සංකල්ප

අනුමාන ලියවිල්ල

Sandeepa Jayasekera - JMC

6

6

3

මූලය වාර්තාකරණ වර්ග 2

සෞඛ්‍ය පරමාර්ථ

සෞඛ්‍යවේ ඕනෑම
කෙනෙක්ට භාවිතා
කරන්න පුළුවන්

විශේෂ පරමාර්ථ

විශේෂයෙන් තෝරාගත්
පිරිසකට භාවිතා
කරන්න පුළුවන්

Sandeepa Jayasekera - JMC

7

7

සෞඛ්‍ය පරමාර්ථ
මූලය වාර්තාකරණයේ අරමුණ

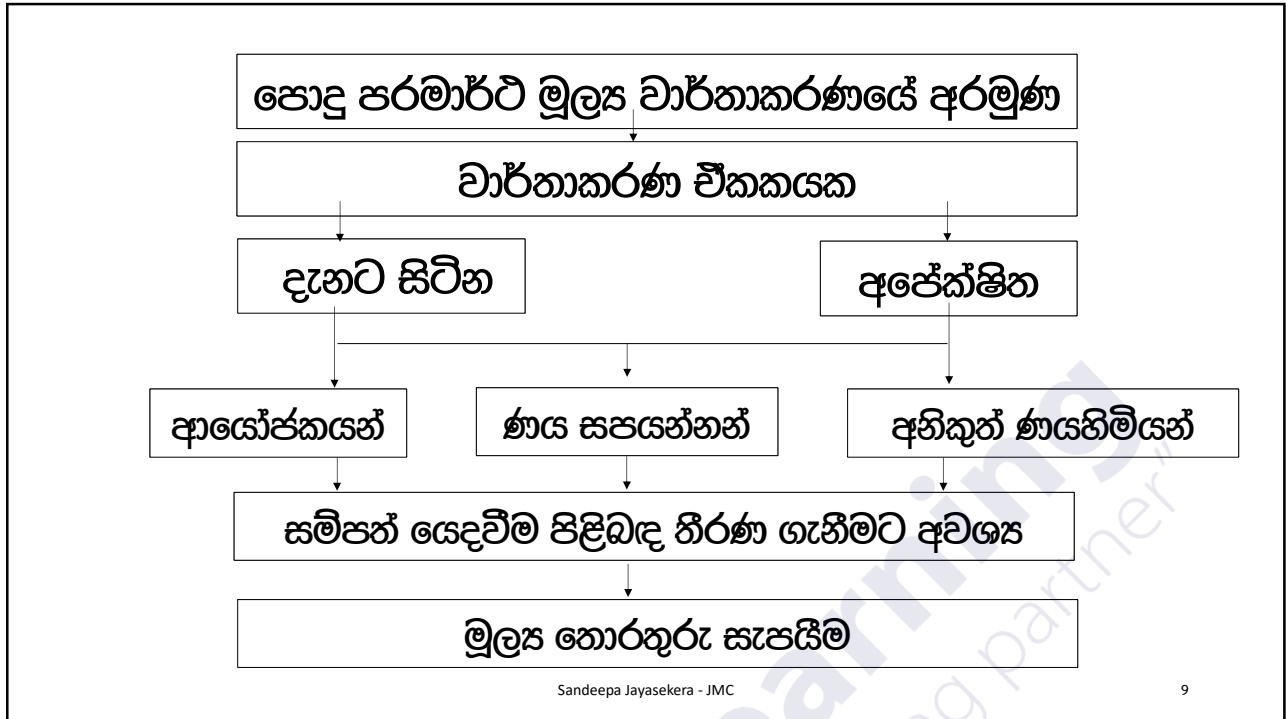

Sandeepa Jayasekera - JMC

8

8

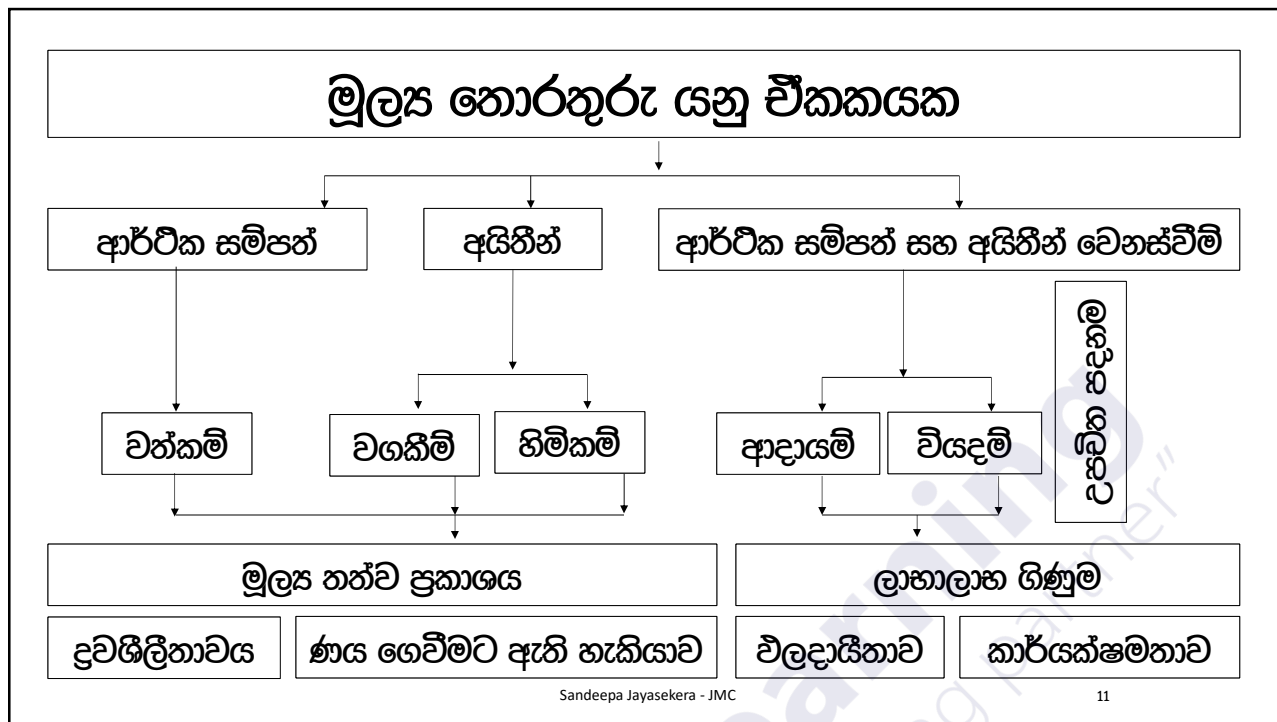
4

මූලය තොරතුරු කියන්නේ මොනවාද?

Sandeepa Jayasekera - JMC

11

ප්‍රශ්න 01

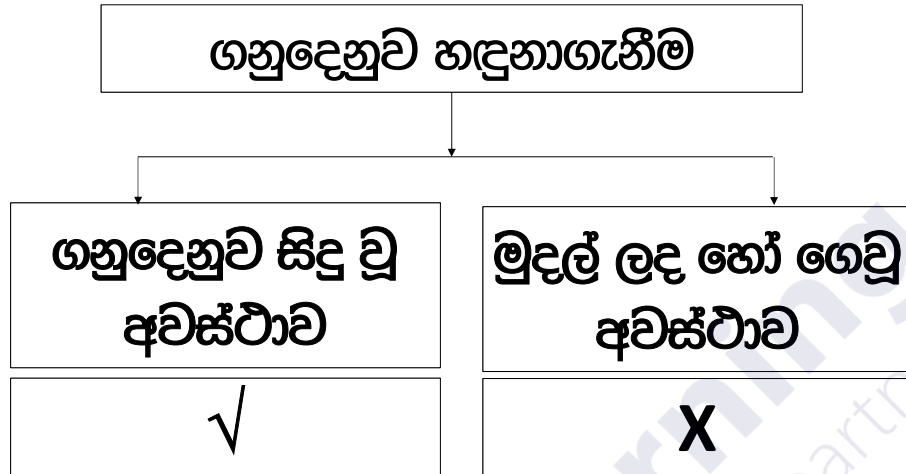
මූල්‍ය ප්‍රකාශය වල ණයගැතියන් සහ ණයහිමියන් හඳුනාගැනීමට අදාළ සංකල්පය කුමක්ද?

Sandeepa Jayasekera - JMC

12

12

උපචිත පදනම

Sandeepa Jayasekera - JMC

13

13

සංකල්පනාත්මක රාමුව භාවිතා කරන්නේ මොන වගේ අවස්ථා වලද?

Sandeepa Jayasekera - JMC

14

14

7

අළුත් ප්‍රමිත හදුන්න

නියෙන ප්‍රමිත සමාලෝචනය කරන්න

විවිධ ගිණුම්කරණ ක්‍රම අඩු කරලා සංසන්දන හැකියාව වැඩි කරන්න

ප්‍රමිතයකින් ආවරණය වෙන්න හැකි දෙයක් ගිණුම් නියන්න

මූල්‍ය වාර්තා වල නියන තොරතුරු තේරුම් ගන්න

ප්‍රශ්න 02

ප්‍රමිත පිළියෙළ කිරීමට බලයලත් ආයතනය වනුයේ?

සංකල්පනාත්මක රාමුව තුළ ඇතුළත්
මූල්‍ය වාර්තාකරණයට අදාළ සංකල්ප

17

17

මූල්‍ය තොරතුරු
වල ගුණාත්මක
ලක්ෂණ

මූල්‍ය ප්‍රකාශ
මූලිකාංග
නිර්වචනය

මූලිකාංග
හඳුනාගැනීම

මූලිකාංග
මිණුම්කරණය

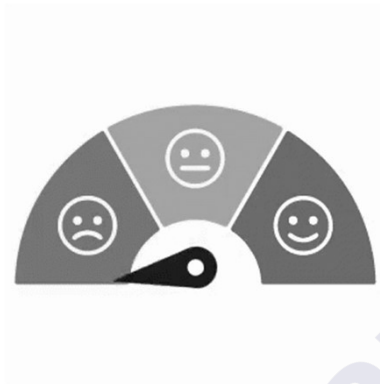
Sandeepa Jayasekera - JMC

18

18

9

මූල්‍ය තොරතුරු වල ගුණාත්මක ලක්ෂණ

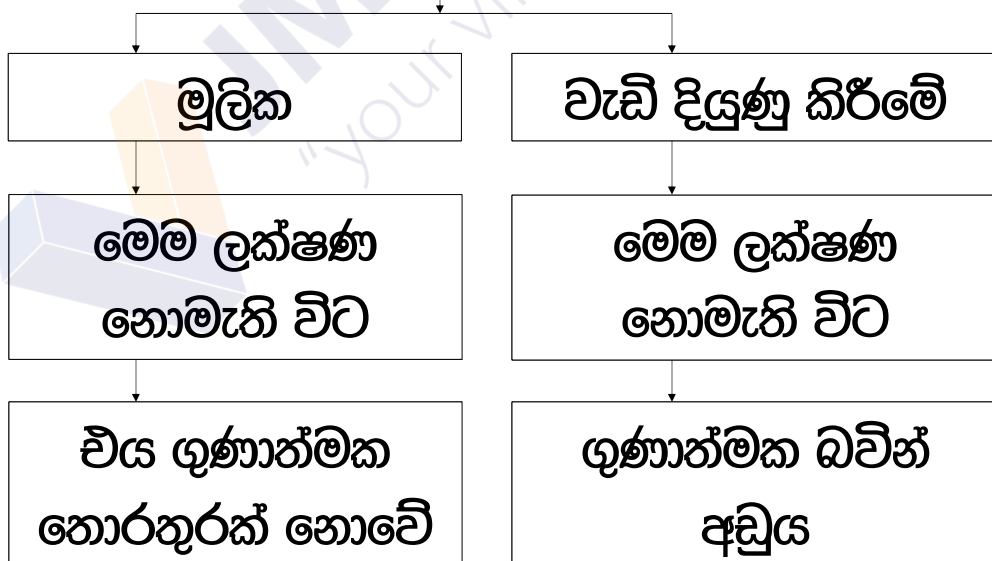

Sandeepa Jayasekera - JMC

19

19

ගුණාත්මක ලක්ෂණ

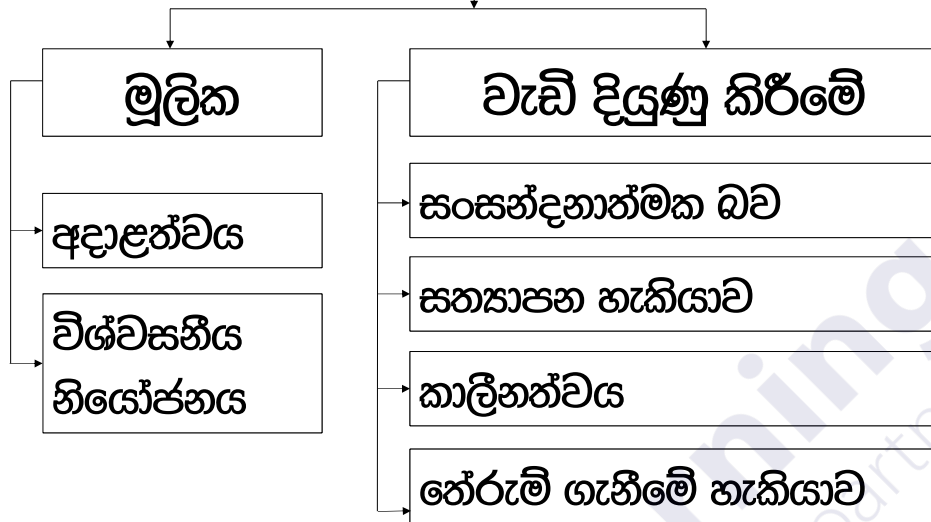
Sandeepa Jayasekera - JMC

20

20

10

ගුණාත්මක ලක්ෂණ

Sandeepa Jayasekera - JMC

21

21

මූලික ගුණාත්මක ලක්ෂණ

Sandeepa Jayasekera - JMC

22

22

11

අදාළත්වය

තීරණ

වෙනස් කිරීමට

තොරතුරකට හැකිවීම

උදාහරණ

ව්‍යාපාරයේ මුළු ණය ප්‍රමාණය මුළු වත්කම් වලින් 80%කි
අලුත් ණය මුදල ලබා නොදීමට බැංකුව තීරණය කරන ලදී

අදාළත්වය

පුරෝකථන හැකියාව

අනාගතයේ විය හැකි තත්වයන්
අනුමාන කිරීමට ඇති හැකියාව

ඉදිරි වර්ෂ දෙකේ ලාභය
පුරෝකථනය කර වීම ආයෝජන
තීරණ ගැනීම

ප්‍රතිපෝෂණ හැකියාව

පෙර කළ අනුමාන තහවුරු කර
ගැනීමට ඇති හැකියාව

පෙර වර්ෂයක කළ පුරෝකථනයක්
සත්‍ය තොරතුරු සමග සන්නිදනය
කිරීම

ප්‍රශ්න 03

වසරකට වඩා භාවිතා කළ හැකි සුළු උපකරණ වල
වටිනාකම ලාභාලාභ ගිණුමට කපා හැරීම සංකල්ප
තුලින් පහදන්න?

Sandeepa Jayasekera - JMC

25

25

යම් තොරතුරක් අදාළ වනවාද හැක්ද යන්න
නිරණය කිරීමේදී තොරතුරේ
ප්‍රමාණාත්මකභාවය සළකා බැලිය යුතුය

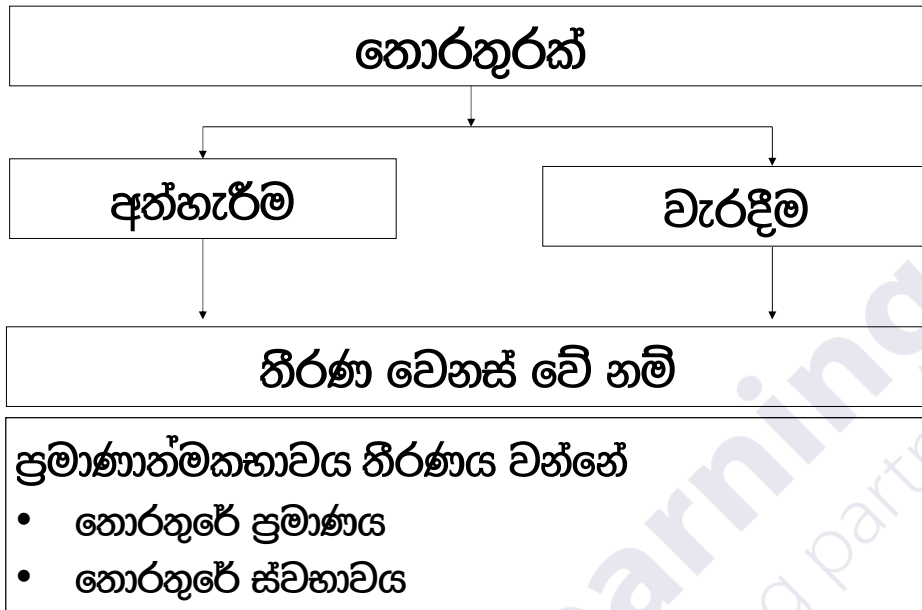
Sandeepa Jayasekera - JMC

26

26

13

ප්‍රමාණාත්මකභාවය

27

ප්‍රමාණාත්මකභාවය

- මුළු ආදායම මිලියන 100ක් වන ආයතනයක මිලියන 10ක ආදායමක් අත්හැරීම ප්‍රමාණාත්මක විය හැකිය
- එම ආයතනයේම ලක්ෂයක ආදායමක් අත්හැරීම ප්‍රමාණාත්මක නොවිය හැකිය

28

14

විශ්වසනීය නියෝජනය

ව්‍යාපාරයේ සත්‍ය ආර්ථික තත්වය

මූල්‍ය වාර්තා තුළින්

නිරූපණය වීම

Sandeepa Jayasekera - JMC

29

29

විශ්වසනීය නියෝජනයක් තිබීමට නම් තොරතුර

සම්පූර්ණ
විය යුතුය

අපක්ෂපාතී
විය යුතුය

වැරදි වලින්
තොර විය යුතුය

Sandeepa Jayasekera - JMC

30

30

15

සම්පූර්ණත්වය

අවශ්‍ය සියලුම තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම

- සංඛ්‍යා දත්ත
- සංඛ්‍යා දත්ත ලබාගත් ක්‍රියාවලිය
- අවශ්‍ය පැහැදිලි කිරීම්
- ගුණත්වය
- ස්වභාවය

Sandeepa Jayasekera - JMC

31

31

වැරදි වලින් තොර වීම

100%ක නිවැරදි වීමක් අදහස් නොවේ

පැහැදිලි කිරීම් වැරදි වලින් තොර විය යුතුය

තොරතුරු නිර්මාණය වන ක්‍රියාවලිය වැරදි වලින් තොර විය යුතුය

Sandeepa Jayasekera - JMC

32

32

16

වැරදි වලින් තොර වීම

උදා

ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවක් 100% නිවැරදි නැත
එහෙත් ඇස්තමේන්තුවේ ප්‍රමාණය නිරවුල්ව පැහැදිලි කර තිබේ
නම්, ඇස්තමේන්තු ක්‍රියාවලි ස්වභාවය සහ එහි සීමාවන්
පැහැදිලි කර තිබේ නම් එය විශ්වසනීය නියෝජනයක් ලෙස
සැලකිය හැකිය

Sandeepa Jayasekera - JMC

33

33

වැඩි දියුණු කිරීමේ ගුණාත්මක ලක්ෂණ

Sandeepa Jayasekera - JMC

34

34

17

සංසන්දනාත්මක බව

ඒකකයේ තොරතුරක්

තවත් තොරතුරක් සමග ඇති

සමානකම්

වෙනස්කම්

හඳුනාගැනීමට ඇති හැකියාව

Sandeepa Jayasekera - JMC

35

35

සංසන්දනය කළ හැකි ආකාර

චිම

ඒකකයේ

වෙනත්

වර්ෂයක්

සමග

වෙනත්

ඒකකයක

චිම

වර්ෂයක්

සමග

කර්මාන්තයේ

සාමාන්ය

චිම

වර්ෂයක්

සමග

Sandeepa Jayasekera - JMC

36

36

18

සත්‍යාපන හැකියාව

දැනුමැති

ස්වාධීන

පුද්ගලයෙකුට

තොරතුරේ මූලාශ්‍රය තෙක්

සොයා යෑමට ඇති හැකියාව

Sandeepa Jayasekera - JMC

37

37

කාලීනඛව

තොරතුරු

අවශ්‍ය වේලාවට ලැබීම

පමා වී ලැබෙන තොරතුරු වල ප්‍රයෝජනවත් ඛව අඩුය.

Sandeepa Jayasekera - JMC

38

38

19

තේරුම්ගත හැකිබව

සාධාරණ දැනුමක් ඇති කෙනෙකුට

මූලය තොරතුරු

තේරුම් ගැනීමට ඇති හැකියාව

Sandeepa Jayasekera - JMC

39

39

තේරුම්ගත හැකි බව ඇති වන්නට නම් තොරතුරු

පැහැදිලිව

සංක්ෂිප්තව

ඉදිරිපත්
කර තිබීම

වර්ගීකරණය
කර තිබීම

නිරූපණය
කර තිබීම

Sandeepa Jayasekera - JMC

40

40

20

ප්‍රශ්න 04

සමාගමක් අවුරුදු 10කට පෙර ගත් ඉඩම ප්‍රත්‍යාගණනය කර සාධාරණ අගය නිරූපණය කරන ලදී. මූල්‍ය තොරතුරු වල මූලික ගුණාත්මක ලක්ෂණ තුළින් මෙය පැහැදිලි කරන්න.

Sandeepa Jayasekera - JMC

41

41

Sandeepa Jayasekera - JMC

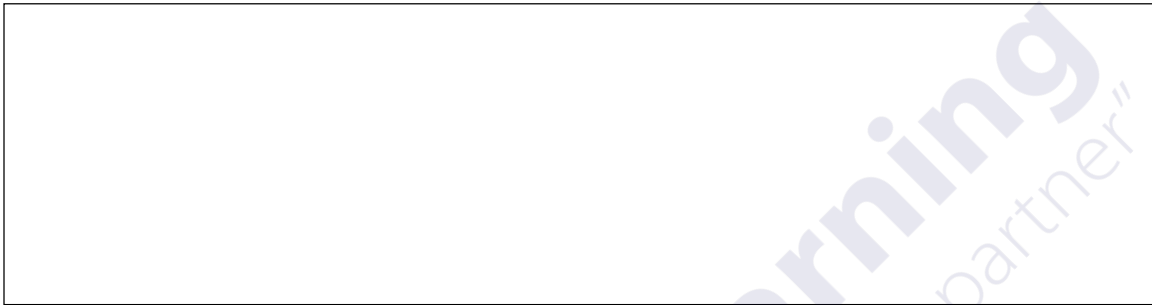
42

42

21

ප්‍රශ්න 05

මූල්‍ය තොරතුරු වල ගුණාත්මකභාවය වැඩි කිරීමේ
ලක්ෂණ පැහැදිලි කරන්න

Sandeepa Jayasekera - JMC

43

43

Sandeepa Jayasekera - JMC

44

44

22

මූල්‍ය වාර්තාකරණයට අදාළ උපකල්පනය

Sandeepa Jayasekera - JMC

45

45

අඛණ්ඩ පැවැත්ම

ඒකකයක්

සිය මෙහෙයුම් කටයුතු

අඛණ්ඩව (අපේක්ෂිත අනාගත කාලයක්)

කරගෙන යනු ලබයි

Sandeepa Jayasekera - JMC

46

46

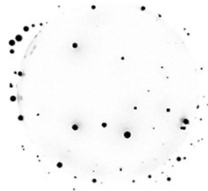
23

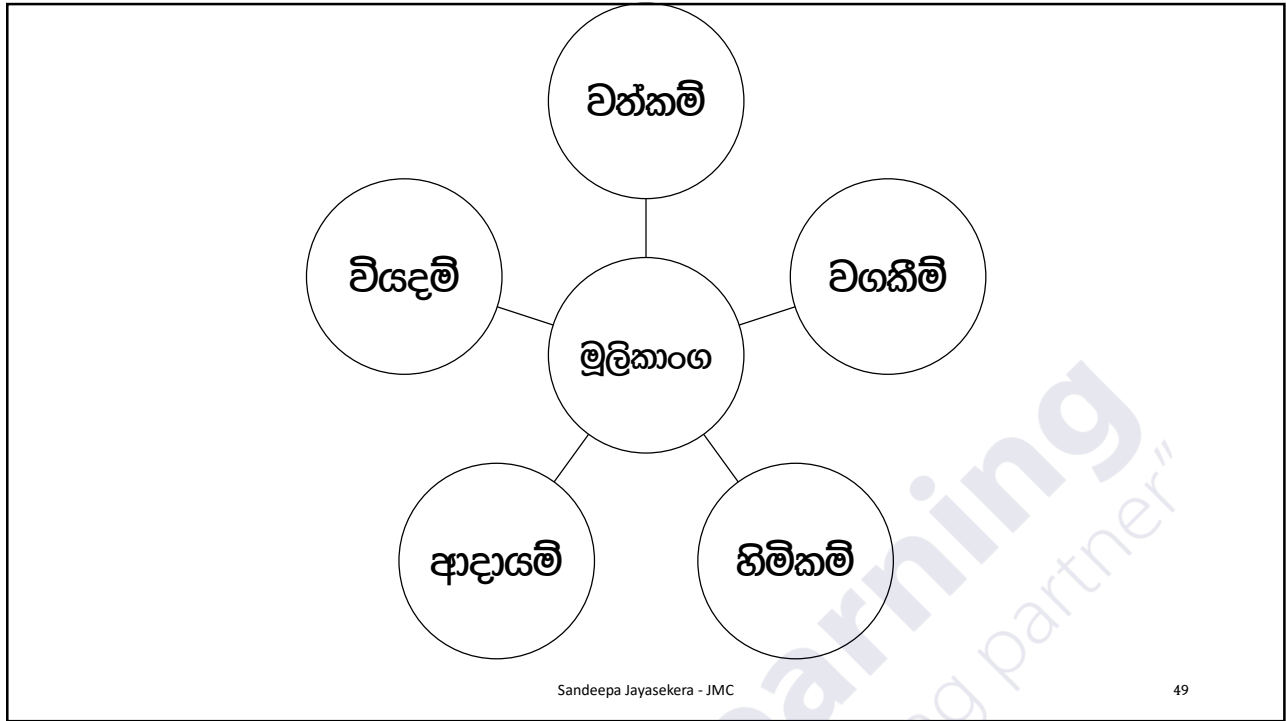
අධ්‍යයන පැවැත්ම

විනම් වීම ඒකකය වසා දැමීමට හෝ මෙහෙයුම් කටයුතු ප්‍රමාණාත්මක කප්පාදු කිරීමට අදහසක් නැති බවයි

විසේ වසා දැමීමට හෝ කප්පාදු කිරීමට තීරණය කර ඇති නම් අධ්‍යයන පැවැත්ම හැර වෙනත් පදනමක් මත මූල්‍ය වාර්තා පිළියෙළ කළ යුතු වේ

මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ මූලිකාංග

මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ මූලිකාංග නිර්වචනය

Sandeepa Jayasekera - JMC

50

වත්කම් යනු

අතීත සිදුවීමක ප්‍රතිඵලයක් මත ඇති වූ

ව්‍යාපාරය විසින් පාලනය කරන

වර්තමාන ආර්ථික සම්පත්

වත්කම්

ස්පෘශ්‍ය

අස්පෘශ්‍ය

Sandeepa Jayasekera - JMC

51

51

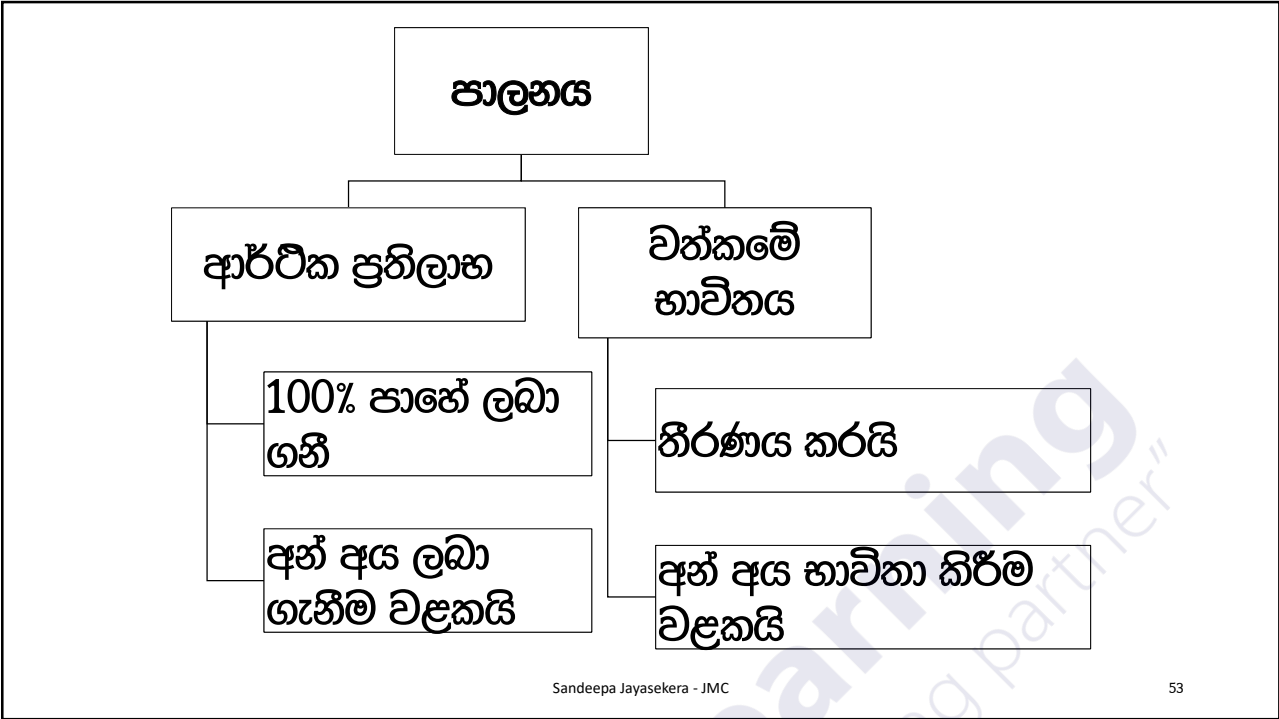
අතීත සිදුවීම්

ස්වාභාවය	ස්වාභාවය	වත්කම
ගනුදෙනුවක්	ණයට විකුණුම්	ණයගැතියා
ක්‍රියාකාරකමක්	නිෂ්පාදනය	තොග
ගිවිසුමක්	ණය ගිවිසුමක්	දේපළ

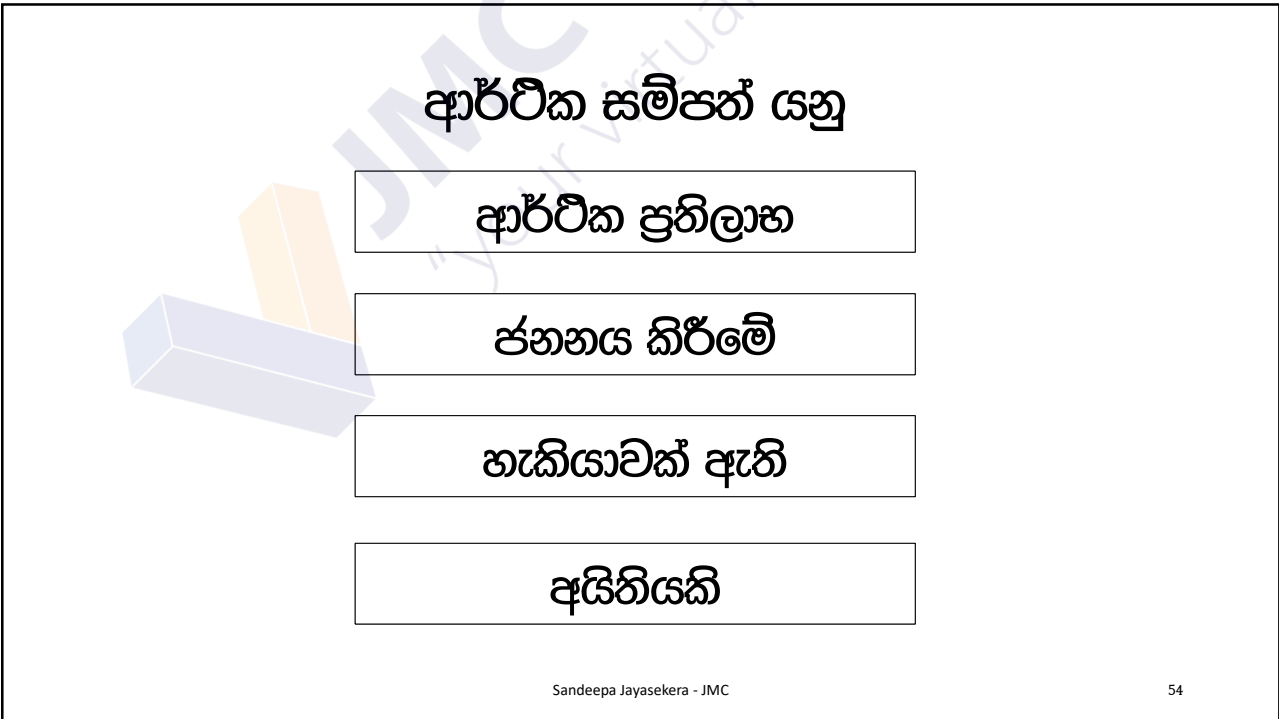
Sandeepa Jayasekera - JMC

52

52

53

54

ආර්ථික ප්‍රතිලාභ යනු

මුදල් ලැබීමි

මුදල් ගලා යාම අඩු වීමි

භාණ්ඩ සේවා ලැබීමි

වාසිදායක හුවමාරු වීමි

Sandeepa Jayasekera - JMC

55

55

වගකීම් යනු

අනිත සිදුවීමක ප්‍රතිඵලයක් මත ඇති වූ

ආර්ථික සම්පත් පවරා දීම සම්බන්ධයෙන්

ව්‍යාපාර ඒකකයක් සතු

වර්තමාන බැඳීම

Sandeepa Jayasekera - JMC

56

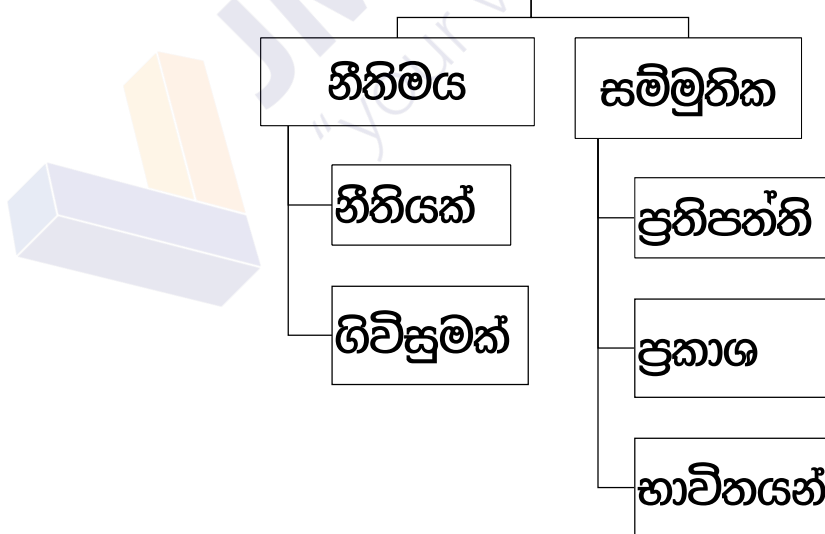
56

28

අතීත සිදුවීම්

ස්වාභාවය	උදාහරණ	වගකීම්
ගනුදෙනුවක්	ණයට ගැණුම්	ණයහිමියා
ක්‍රියාකාරකමක්	නිෂ්පාදනය	ගෙවිය යුතු සේවක වැටුප්
ගිවිසුමක්	ණය ගිවිසුමක්	බැංකු ණය

වගකීමක් ඇති විය හැකි ආකාර

වගකීම් උදාහරණ

ව්‍යාපාරය විසින් ණය ගිවිසුමක් තුලින් ලබා ගන්නා ණය, සේවක අර්ථසාධක ප්‍රතිලාභ පනත යටතේ ගෙවිය යුතු සේවක අර්ථසාධක හිතීමය බැඳීම වේ

ව්‍යාපාරය විසින් ගෙවා ගෙන සැමණි දිරිදීමනා, භාණ්ඩ විකිණීමේදී ලබා දෙන ප්‍රතිලාභාර සම්මුතිය බැඳීම වේ.

59

59

හිමිකම් යනු

වත්කම්

(-)

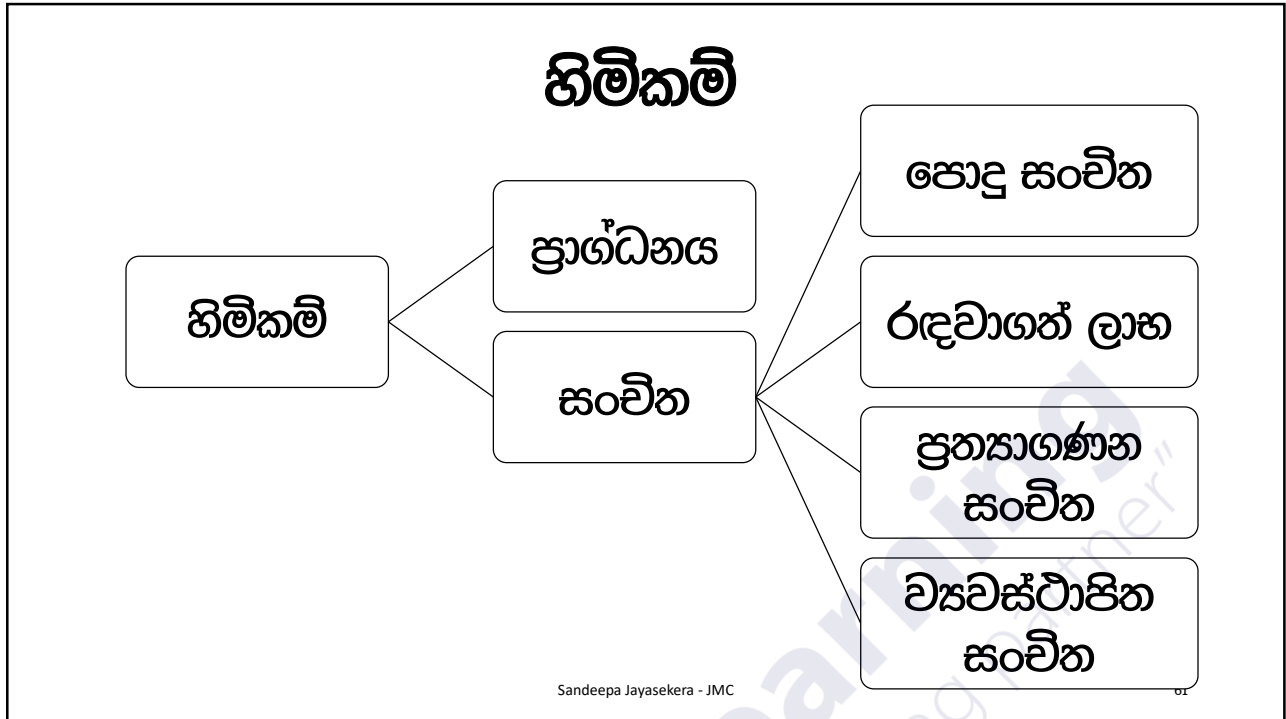
වගකීම්

Sandeepa Jayasekera - JMC

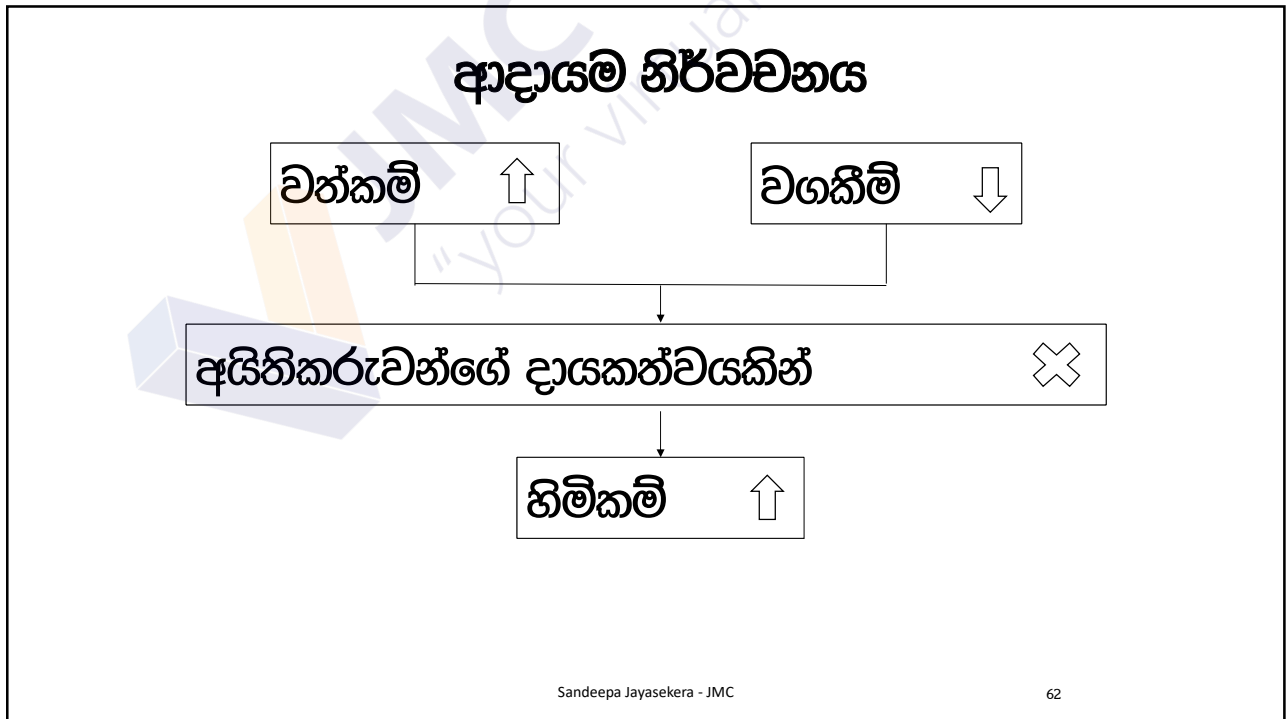
60

60

30

61

62

ආදායම් උදාහරණ

භාණ්ඩ මුදලට විකිණීම තුලින් මුදල් නමැති වත්කම ඉහළ යන අතර, ඒ තුලින් ලාභය ඉහළ ගොස් අයිතිකරුවන්ගේ දායකත්වයකින් තොරව හිමිකම් ඉහළ යයි
එබැවින් විකුණුම් යනු ආදායමකි

වියදම් නිර්වචනය

වත්කම් ↓ වගකීම් ↑

අයිතිකරුවන්ගේ දායකත්වයකින් ✕

හිමිකම් ↓

විසදුම් උදාහරණ

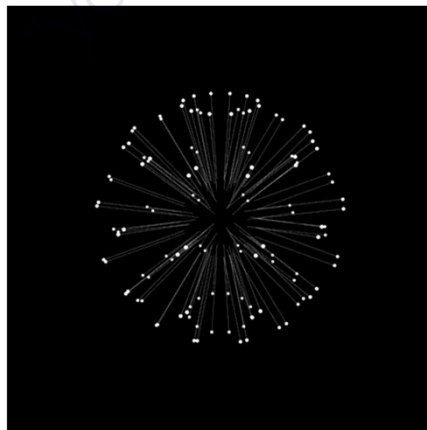
භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම තුලින් මුදල් නමැති වත්කම පහල යන අතර, ඒ තුලින් ලාභය පහල ගොස් අයිතිකරුවන්ට බෙදාහැරීමකින් තොරව හිමිකම් පහල යයි
එබැවින් ගැනුම් යනු විසදුමකි

Sandeepa Jayasekera - JMC

65

65

මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ මූලිකාංග හඳුනාගැනීම

Sandeepa Jayasekera - JMC

66

66

33

මූලිකාංග හඳුනාගැනීමේ පියවර

නිර්වචනයට අනුකූල වීම

ප්‍රයෝජනවත් තොරතුරක් වීම

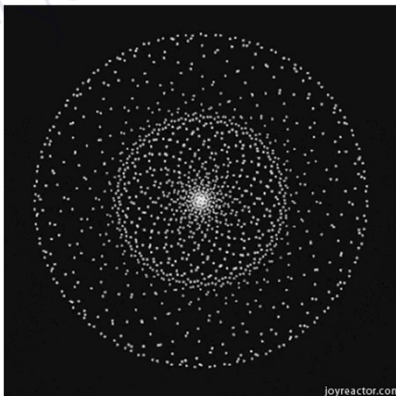
- අදාළත්වය
- විශ්වසනීය නිරූපණය

Sandeepa Jayasekera - JMC

67

67

මූලය වාර්තාකරණයේ මූලිකාංග මිණුම්කරණය

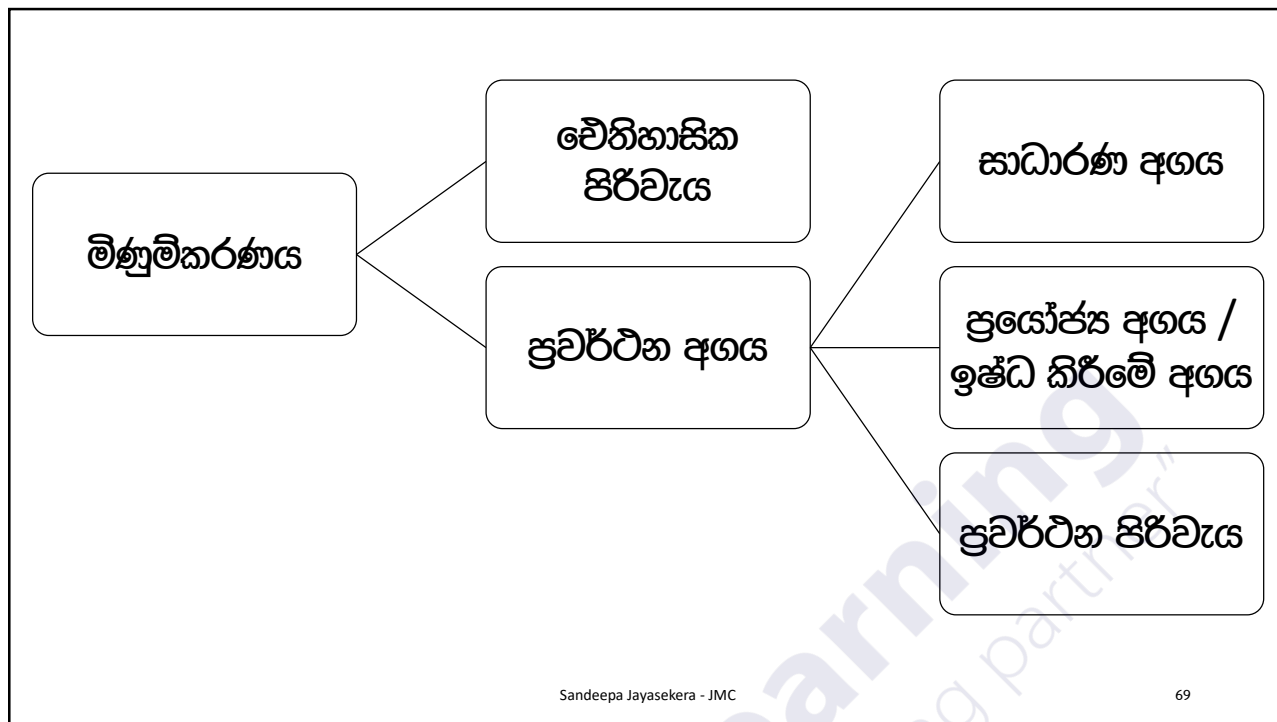

Sandeepa Jayasekera - JMC

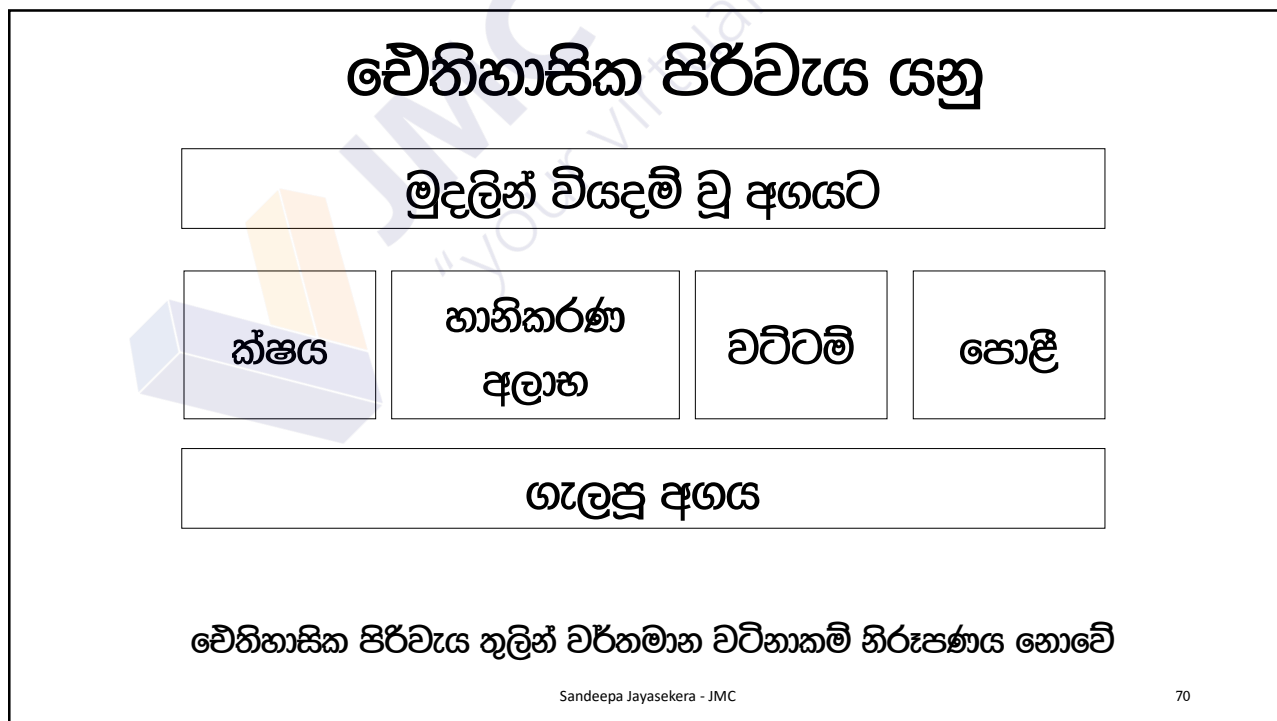
68

68

34

69

70

ප්‍රශ්න 06

මූල්‍ය ප්‍රකාශ තුළ උද්ධමන ගැලපුම් නොකිරීමට හේතුවන සංකල්පය කුමක්ද?

සාධාරණ අගය යනු

වත්කමක් විකිණීම සඳහා හෝ

වගකීමක් පියවීම සඳහා

මිණුම්කරණ දිනයේදී

සාධාරණ ගනුදෙනුවකදී

තීරණය වන මිල

ප්‍රයෝජ්‍ය අගය යනු

අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයන්ගේ

වර්තමාන අගයයි

මුදලේ කාල අගය ගැලපීමක් සිදු කරයි

Sandeepa Jayasekera - JMC

73

73

ප්‍රවර්තන පිරිවැය යනු

මිණුම්කරණ දිනයේදී

සමාන වත්කමක් අත්පත් කර ගැනීම හෝ
නිර්මාණය කිරීම සඳහා හෝ

සමාන වගකීමක් ලැබීමට

අදාළ වටිනාකම

Sandeepa Jayasekera - JMC

74

74

37

ප්‍රශ්න 07

සතිශ් සමාගම 2018 ජනවාරි 01 දින රු.මිලියන 10ක් ගෙවා යන්ත්‍රයක් මිලදී ගත්තේය. එහි චලදායී ජීව කාලය අවුරුදු 4කි. 2019 දෙසැම්බර් 31 දින මෙම යන්ත්‍රය රු. මිලියන 7.5කට වෙළඳපොළේ විකිණිය හැකි බවට කළමනාකරණය තක්සේරු කරන ලදී. එදිනට ඒ හා සමාන අලුත් යන්ත්‍රයක මිල රු. මිලියන 12ක් විය.

ඉතිරි චලදායී ජීව කාලය තුළ වසරකට ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය රු.මිලියන 4ක් වන අතර වට්ටම් අනුපාතය 10% ක් වේ. (1 - .91, 2 - .86, 3 - .75). සුනුබුන් අගයක් නැත.

මෙම යන්ත්‍රය සඳහා වේනිහාසික පිරිවැය, සාධාරණ අගය, වර්තමාන පිරිවැය සහ ප්‍රයෝජ්‍ය අගය ගණනය කරන්න

Sandeepa Jayasekera - JMC

75

75

Sandeepa Jayasekera - JMC

76

76

38